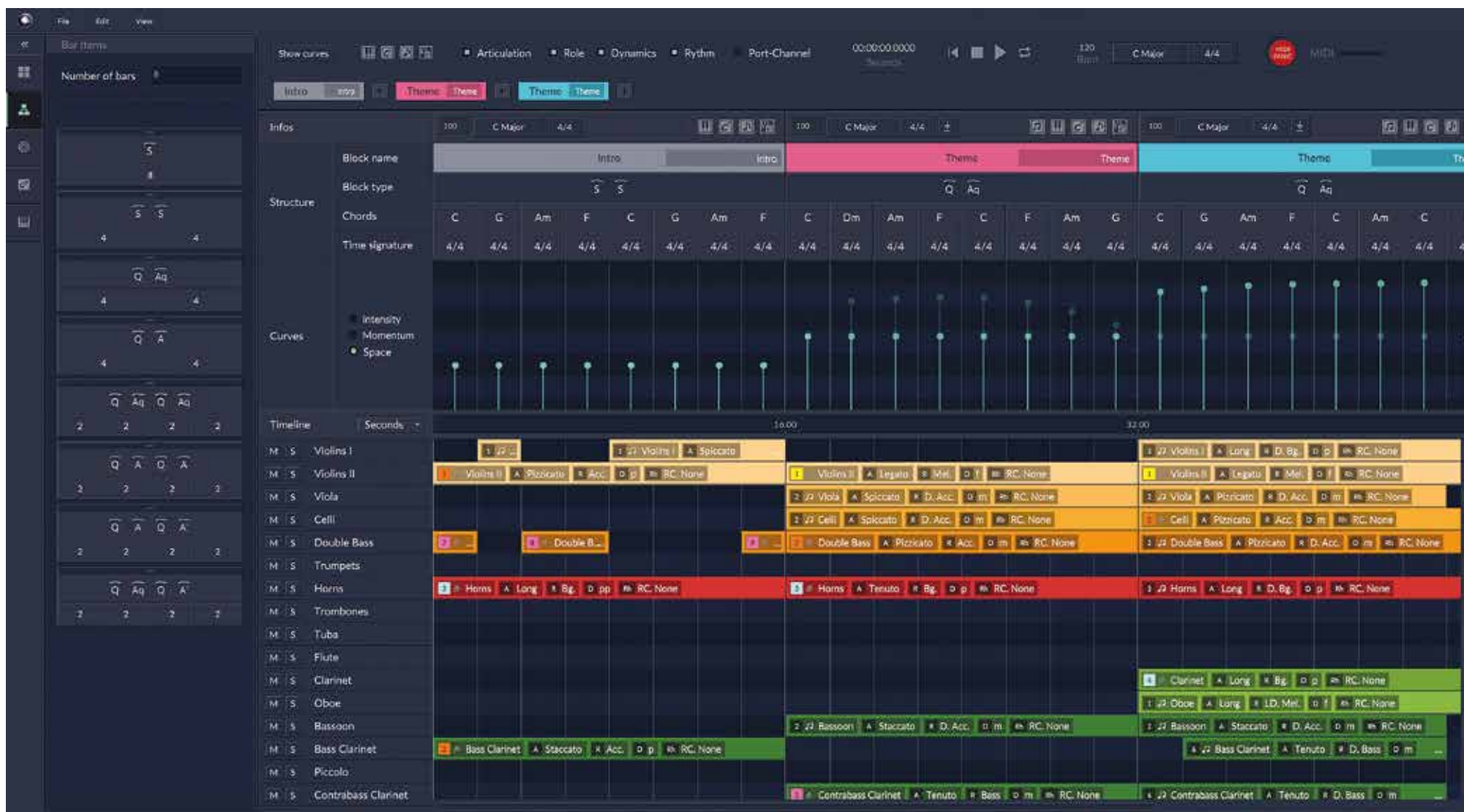

Creatief met kunstmatige intelligentie

Hexachords komt met een gedurfde uitspraak. Ze beweren namelijk met OrbComposer's werelds eerste compositiesoftware met kunstmatige intelligentie te hebben ontwikkeld. Wordt de muziekwereld straks volledig overgenomen door robots?

door **Peter van Leerdam**
peter-vl@interface.nl

Met alle technologische ontwikkelingen in een sneltreinvaart lijkt het slechts een kwestie van tijd voordat computers zelfbewust worden, om vervolgens allerlei processen zelfstandig uit te voeren. En volgens sommigen zullen componisten hierbij al vroeg het veld moeten ruimen om vervangen te worden door muzieksoftware met AI (artificial intelligence) of tewel kunstmatige intelligentie. Het heeft Fransman Richard Portelli en zijn team vijf jaar gekost om OrbComposer te

ontwikkelen. Het resultaat is een standalone applicatie die via midi communiceert met je daw om zo de composities te kunnen laten horen.

Dramatisch

OrbComposer richt zich met name op het creëren van film-, tv- of game-scores, wat logisch is gezien Portelli's achtergrond in orkestrale muziek. Toch schijnt OrbComposer ook voor andere muziekstijlen goed inzetbaar te zijn. Ik testte de uitgebreide Pro-versie en verdiepte me in de werkwijze om deze software muziek te laten bedenken.

Info

- **Prijs incl:**
Orb Composer Artist: € 399,-
Orb Composer Pro: € 149,-
- **Distributie:**
HacoMusic.nl
- **Internet:**
www.hacomusic.nl,
www.orb-composer.com

Gelukkig waren hiervoor een aantal Engelstalige handleidingen voor handen op de website, want OrbComposer vergt wel wat studie. Dit is immers echt iets nieuws.

Bij het openen kies je eerst een muzikale template (onder meer klassiek, pop/rock, ambient, piano) waarna een zakelijk, donker-grijs scherm verschijnt. De AI in het programma moet even op weg geholpen worden, want vooralsnog is er nog weinig te horen. Het proces start bovenaan de linker-kantlijn met het selecteren van Block Items waarmee de structuur van de compositie wordt bepaald. Intro's, thema's, overgangen en einde kun je naar de tijdlijn slepen, om

INTERFACE XTRA

- 2 lange tutorials door Hexachords
- demoversie
- handleiding

een complete song op te bouwen. Per blok zijn tempo, maat- en toonsoort (met varianten als lydisch, mixolydisch, lokrisch, enzovoorts) in te stellen.

De volgende stap is het kiezen van Bar Items. Hiermee worden de blokken automatisch gevuld met akkoorden die passen binnen de gekozen toonladder. Dit kunnen standaard akkoorden zijn, maar ook 'vragende' akkoorden, gevolgd door het muzikale antwoord op deze vraag. OrbComposer maakt achter de schermen duidelijk gebruik van een uitgebreide kennis van muziektheorie. Er wordt ook een curve zichtbaar om intensiteit en momentum in te stellen voor een

OrbComposer vergt wel wat studie; dit is echt iets nieuws

mooi dramatisch verloop binnen de akkoordenreeks.

Verrassend

We zijn bijna klaar om onze eerste computer gegenereerde compositie te beluisteren. De snelste manier is gebruik te maken van de Magic Buttons bovenaan het scherm. Hiermee kun je de AI akkoorden, melodielijnen en instrumenten laten creëren voor alle Block Items binnen de gekozen songstructuur. Na een druk op de knop wordt de tijdlijn gevuld met kleurige balken en kunnen we luisteren naar onze creatie. Maar om eerlijk te zijn... Ik kreeg geen kippenvel van de OrbComposer's compositie. Ik hoor een melodielijn met lange noten, ondersteund door liggende akkoorden en rustige arpeggio's. Het doet me een beetje denken aan new age-meditatiemuziek. Sfeervol, maar niet schokkend en goed bruikbaar als je op zoek bent naar een niet al te opdringerig melodisch geluidsbedje.

Het blijkt echter wel een goede basis om verder uit te werken. De linker-kantlijn bevat namelijk nog een knop voor akkoordprogressies in verschillende stijlen (Jazzy, Cinematic, Uplifting). Deze kun je ook zelf samenstellen en opslaan met keuze uit zelfs de meest bizarre akkoorden (ikzelf had nog nooit gehoord van een CmM9). Ook losse akkoorden in het Block kun je vervangen, gebruikmakend van de handige preview-functie om het betreffende akkoord direct te beluisteren. Verder zijn – met een dubbelklik op een kleurige instrumentbalk – de clip parameters te wijzigen om bijvoorbeeld het ritme complexer te maken, de dynamiek te verhogen of de rol van het instrument binnen de compositie te wijzigen. En met een laatste knop in de linker-kantlijn kun je extra instrumenten aan de track toevoegen.

Wel jammer dat dat de tijdlijn niet

specificaties

- standalone compositie software met AI
- realtime midi-communicatie met alle daw's
- componeren met block items, bar items, instrumenten, akkoordprogressies en losse akkoorden
- melodie importeren
- akkoordprogressies zelf samenstellen en opslaan
- clip parameters wijzigen (articulaties, ritmes, rollen, dynamiek)
- midi-export

het oordeel

- + helpt bij het creatieve proces
- + aanpak uniek en origineel
- + edit-mogelijkheden
- resultaten niet altijd overdonderend
- tijdlijn niet schaalbaar

Nieuw in versie 1.1

Net na deze test kwam versie 1.1 uit met de volgende nieuwe features:

- loop markers
- akkoord-inversies
- copy/paste clips
- akkoorden copy/paste,
- wijzigingen in curves zorgen voor automatische clips update
- verbeterde AI engine
- maatsorten 3/8 en 1/4 toegevoegd
- lege template toegevoegd
- betere humanization
- enkele bug fixes

schaalbaar is. Het zou prettig zijn om uit te kunnen zoomen om sneller een bepaalde passage te kunnen lokaliseren. Maar toch kom ik zo, al spelend met de instellingen, tot verrassende resultaten. Met een aantal goed gekozen virtuele instrumenten maakt OrbComposer via je daw echt muziek!

Conclusie

Als je de workflow eenmaal eigen hebt gemaakt kan je met OrbComposer behoorlijk snel een compleet muziekstuk genereren. Verwacht alleen niet dat er een MTV Award-winnend liedje uit komt rollen. De AI heeft vooralsnog toch nog best veel menselijke sturing nodig om tot echt spannende resultaten te komen. Verder hangt er een stevig prijskaartje aan. Niettemin ben ik erg benieuwd waar deze ontwikkelingen toe zullen leiden. Misschien staat over tien jaar wel het eerste, volledig door computers gecomponeerde song op nummer 1 in de Top 40. Zover is het voorlopig nog niet. Vooralsnog blijft het bedienen van OrbComposer voor het grootste deel nog steeds mensenwerk. ■

Verschillen tussen Artist- en Pro-versie

	Orb Composer Artist	Orb Composer Pro
Stijlen	Piano Electro Pop/Rock Ambient	Artist + Orkest + Strings
Curves	intensiteit, momentum	Artist + Space (voor orkest)
Akkoorden	majeur/mineur	alle akkoorden
Maatsorten	4/4	4/4, 3/4, 2/4, 5/8, 6/8, 7/8, 9/8, 12/8, 5/4, 6/4